

ข้อกำหนดการศึกษา (Term of Reference)

จ้างที่ปรึกษา “โครงการศึกษาดูแลนักท่องเที่ยวต่างประเทศกลุ่มคุณภาพสูง : ญี่ปุ่น สหราชอาณาจักร และออสเตรเลีย”

๑. หลักการและเหตุผล

แผนวิสาหกิจการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย (ททท.) พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๖๔ ได้กำหนดยุทธศาสตร์ด้านตลาดต่างประเทศ โดยมุ่งเน้นการเพิ่มรายได้จากนักท่องเที่ยวกลุ่มคุณภาพสูงในนักท่องเที่ยวจากภูมิภาคต่างๆ ทั้งนี้ นักท่องเที่ยวกลุ่มประเทศตลาดหลักจากหลายภูมิภาคกำลังประสบปัญหาการลดจำนวนของนักท่องเที่ยวกลุ่มที่เดินทางมาประเทศไทยเป็นครั้งแรก (First Visit) เมื่อเปรียบเทียบกับจำนวนนักท่องเที่ยวที่เดินทางซ้ำ (Re-visit) ที่ส่วนใหญ่จะเป็นกลุ่ม Baby boomer ททท. จึงมีความจำเป็นในการหานักท่องเที่ยวกลุ่มอื่นเข้ามาทดแทน เพื่อให้อุตสาหกรรมการท่องเที่ยวยังคงสถานการณ์เป็นอุตสาหกรรมหลักที่สร้างรายได้ให้กับประเทศต่อไปในอนาคต

ในการศึกษาครั้งนี้มุ่งศึกษาพื้นที่ตลาดหลัก มีความจำเป็นในการใช้ข้อมูลเพื่อประกอบการส่งเสริมตลาด และยังไม่เคยมีการศึกษามาก่อน ได้แก่ ตลาดนักท่องเที่ยวจากญี่ปุ่น สหราชอาณาจักร และออสเตรเลีย ซึ่งถือเป็นตลาดสำคัญที่สร้างรายได้ทางการท่องเที่ยวเข้าสู่ประเทศและประสบปัญหาการชะลอตัวของนักท่องเที่ยวกลุ่มที่เดินทางมาประเทศไทยเป็นครั้งแรก รายละเอียดดังนี้

ญี่ปุ่น :

- ในปี ๒๕๕๗ มีนักท่องเที่ยวชาวญี่ปุ่นเดินทางมายังประเทศไทยจำนวน ๑,๒๖๕,๓๐๗ คน ลดลงร้อยละ ๑๗.๖๕ เมื่อเทียบกับปี ๒๕๕๖ ทั้งนี้ ปัจจัยความไม่สงบทางการเมืองถือเป็นปัจจัยหลักที่ทำให้นักท่องเที่ยวชาวญี่ปุ่นไม่เดินทางมาประเทศไทยในช่วงปีที่ผ่านมา โดยนักท่องเที่ยวจากญี่ปุ่นมีค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อทริปอยู่ที่ ๓๘,๖๘๑ บาท

- สัดส่วนนักท่องเที่ยวที่เดินทางมาประเทศไทยเป็นครั้งแรกกับนักท่องเที่ยวที่เดินทางซ้ำถือว่าอยู่ในอัตราที่ต่ำมาก โดยในปี ๒๕๕๗ มีจำนวนนักท่องเที่ยวญี่ปุ่นที่เดินทางมาประเทศไทยเป็นครั้งแรกเพียงร้อยละ ๒๒ ลดลงจากปี ๒๕๕๖ ร้อยละ ๓๙.๘๐ ในขณะที่นักท่องเที่ยวเดินทางซ้ำมีสัดส่วนร้อยละ ๗๘ ของจำนวนนักท่องเที่ยวทั้งหมด

- จากการวิเคราะห์สถานการณ์นักท่องเที่ยวชาวญี่ปุ่นในปี ๒๕๕๗ พบว่า ถึงแม้จำนวนนักท่องเที่ยวชาวญี่ปุ่นที่เดินทางเข้าไทยจะมีแนวโน้มฟื้นตัว แต่จำนวนนักท่องเที่ยวที่เดินทางมาประเทศไทยเป็นครั้งแรกกลับมีแนวโน้มลดลง

สหราชอาณาจักร :

- ในปี ๒๕๕๗ มีนักท่องเที่ยวจากสหราชอาณาจักรเดินทางมายังประเทศไทยจำนวน ๙๐๙,๓๓๕ คน เพิ่มขึ้นจากปี ๒๕๕๖ ร้อยละ ๐.๔๘ โดยมีสัดส่วนนักท่องเที่ยวเดินทางมายังประเทศไทยเป็นครั้งแรก ร้อยละ ๓๕ ของจำนวนนักท่องเที่ยวทั้งหมด ในขณะที่นักท่องเที่ยวเดินทางซ้ำมีสัดส่วนร้อยละ ๖๕

- ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อนักท่องเที่ยวจากสหราชอาณาจักรในการเดินทางออกมามุ่งเที่ยวต่างประเทศคือสภาพอากาศ ทั้งนี้ ประเทศไทยมีภาพลักษณ์ที่แข็งแกร่งด้านแหล่งท่องเที่ยวทางทะเล ทำให้นักท่องเที่ยวจากสหราชอาณาจักรนิยมเดินทางมายังประเทศไทย โดยเฉพาะในพื้นที่ของจังหวัดภูเก็ตและเกาะสมุย จังหวัดสุราษฎร์ธานี

- นักท่องเที่ยวจากสหราชอาณาจักรจะพำนักในประเทศไทยเฉลี่ย ๑๗.๑๓ วัน ซึ่งจัดว่าอยู่ในกลุ่มนักท่องเที่ยวที่ใช้เวลานานปานกลางเป็นอันดับต้นๆ โดยมีค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อทริปประมาณ ๗๐,๑๕๕ บาท

ออสเตรเลีย :

- ออสเตรเลียเป็นอีกหนึ่งประเทศที่ประสบปัญหาการชะลอตัวของนักท่องเที่ยว โดยในปี ๒๕๕๗ นักท่องเที่ยวจากออสเตรเลียนี้มีจำนวนทั้งสิ้น ๘๓๕,๕๑๗ คน ลดลงร้อยละ ๗.๒๑ จากปี ๒๕๕๖
- ในขณะที่จำนวนชาวออสเตรเลียที่เดินทางมายังประเทศไทยเป็นครั้งแรกก็ลดลงอย่างต่อเนื่องเช่นกัน โดยในปี ๒๕๕๗ นักท่องเที่ยวเดินทางครั้งแรกเป็นสัดส่วนเพียงร้อยละ ๒๙ ของนักท่องเที่ยวทั้งหมด เป็นอัตราเติบโตลดลงร้อยละ ๙.๗
- ด้านรายได้ นักท่องเที่ยวชาวออสเตรเลียมีค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อทริปขณะที่เดินทางมาประเทศไทยประมาณ ๗๒,๗๗๕ บาทต่อคน
- ปัจจัยที่ทำให้นักท่องเที่ยวชาวออสเตรเลียเดินทางมายังประเทศไทยคือระยะทางการเดินทางที่ไม่ไกลมากจนเกินไป และจำนวนเที่ยวบินจากออสเตรเลียนี้มีมาก สามารถเชื่อมต่อไปยังทวีปอื่นๆ โดยเฉพาะทวีปยุโรปได้ง่าย

ทั้งนี้ เป้าหมายและทิศทางการทำงานของ ททท. ได้ให้ความสำคัญกับเรื่องการเพิ่มจำนวนนักท่องเที่ยวคุณภาพสูง และขยายตลาดนักท่องเที่ยวที่ยังไม่เคยเดินทางมาประเทศไทยท่ามกลางสถานการณ์ท่องเที่ยวปัจจุบันที่มีการแข่งขันกันรุนแรง เพื่อให้บรรลุเป้าหมายข้างต้นจึงมีความจำเป็นเร่งด่วนที่จะต้องศึกษาให้ทราบถึงข้อมูลตลาดท่องเที่ยวคุณภาพสูงที่ยังไม่เคยเดินทางมาประเทศไทยในตลาดญี่ปุ่น สหราชอาณาจักร และออสเตรเลีย เมื่อมีข้อมูลต่างๆอย่างรอบด้านแล้ว ททท. จะสามารถกำหนดกลยุทธ์การตลาดที่มีประสิทธิภาพ เจาะกลุ่มนักท่องเที่ยวได้อย่างตรงเป้าหมาย ขยายตลาดระดับบน และส่งผลกระทบต่อรายได้ด้านการท่องเที่ยวทั้งระบบ

๒. วัตถุประสงค์

- ๒.๑ การศึกษาปัจจัยทางการตลาดทั้งด้านอุปสงค์และอุปทานที่มีต่อการเดินทางท่องเที่ยวต่างประเทศของนักท่องเที่ยวคุณภาพสูงที่ยังไม่เคยเดินทางมาประเทศไทยจากประเทศญี่ปุ่น สหราชอาณาจักร และออสเตรเลีย
- ๒.๒ ประมาณการจำนวนนักท่องเที่ยวคุณภาพสูงที่ยังไม่เคยเดินทางมาประเทศไทย และศึกษาพื้นที่ที่มีศักยภาพในการส่งออกนักท่องเที่ยว

๓. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

ททท. ได้การศึกษาวิจัยด้านการตลาด (Market In-depth Research) ไปใช้กำหนดกลยุทธ์ส่งเสริมตลาดนักท่องเที่ยวกลุ่มคุณภาพสูงและยังไม่มีเคยเดินทางมาประเทศไทย สำหรับตลาดญี่ปุ่น สหราชอาณาจักร และออสเตรเลีย ได้อย่างแม่นยำสอดคล้องกับพฤติกรรมความชอบ

๔. กลุ่มเป้าหมายในการศึกษา

นักท่องเที่ยวกลุ่มคุณภาพสูงที่ยังไม่เคยเดินทางมาประเทศไทยที่อาศัยอยู่ในประเทศญี่ปุ่น สหราชอาณาจักร และ ออสเตรเลีย

๕. แนวทางการศึกษาวิจัย ขอบเขตพื้นที่ดำเนินการ และประเด็นการศึกษา

๕.๑ แนวทางการศึกษาวิจัย ประกอบด้วย

๕.๑.๑ การวิจัยเอกสาร : เป็นการศึกษาข้อมูลทุติยภูมิจากงานวิจัย สิ่งพิมพ์ทางวิชาการ ข้อมูลจากเว็บไซต์ และเอกสารต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการวิจัย รวมถึงข้อมูลอื่นๆ ที่จะเป็นประโยชน์ต่อการศึกษาในครั้งนี้ เพื่อนำมาใช้ในการกำหนดแนวทางในการวิจัยภาคสนามต่อไป

๕.๑.๒ การวิจัยภาคสนาม : การสัมภาษณ์โดยใช้แบบสอบถามกับนักท่องเที่ยวกลุ่มเป้าหมาย โดยดำเนินการในประเทศกลุ่มเป้าหมายโดยตรง (in market) และการวิจัยในลักษณะอื่นๆ ที่จะเป็นประโยชน์ต่อการศึกษานี้ เช่น การสัมภาษณ์เชิงลึก และการประชุมระดมสมอง เป็นต้น

๕.๒ ขอบเขตพื้นที่ดำเนินการ

ดำเนินการในพื้นที่ ๓ ประเทศ คือ ญี่ปุ่น สหราชอาณาจักร และ ออสเตรเลีย โดยในแต่ละประเทศ ให้คัดเลือกพื้นที่ที่มีศักยภาพในการส่งออกนักท่องเที่ยวกลุ่มคุณภาพสูง โดยให้ระบุ ๕ เมืองเป็นอย่างน้อยในแต่ละประเทศ

๕.๓ ประเด็นการศึกษา ประกอบด้วย

๕.๓.๑ การศึกษาปัจจัยทางด้านกายภาพ เศรษฐกิจ สังคม และการเมือง เพื่อทราบพื้นที่ที่มีศักยภาพในการส่งออกนักท่องเที่ยวกลุ่มคุณภาพสูงที่ยังไม่เคยเดินทางมาประเทศไทย

๕.๓.๒ ศึกษาพื้นที่ที่มีศักยภาพในการส่งออกนักท่องเที่ยวกลุ่มคุณภาพสูงที่ยังไม่เคยเดินทางมาประเทศไทยในปัจจุบัน ประเมินการขนาดตลาดและลักษณะทางประชากรศาสตร์ของนักท่องเที่ยวกลุ่มดังกล่าวในการเดินทางท่องเที่ยวต่างประเทศ

๕.๓.๓ การศึกษาปัจจัยทางด้านจิตวิทยาที่มีอิทธิพลต่อการเดินทาง รวมทั้งศึกษาพฤติกรรมในการเดินทางท่องเที่ยวต่างประเทศ และรูปแบบการใช้จ่ายเงินของนักท่องเที่ยวกลุ่มคุณภาพสูงที่ยังไม่เคยเดินทางมาประเทศไทย

๕.๓.๔ การวิเคราะห์นักท่องเที่ยว เพื่ออธิบายลักษณะเฉพาะของนักท่องเที่ยวกลุ่มคุณภาพสูงที่ยังไม่เคยเดินทางมาประเทศไทยของแต่ละประเทศ

๕.๓.๕ ศึกษาวิเคราะห์ปัจจัยหรือองค์ประกอบอื่นๆที่จะมีผลต่อการกำหนดอุปสงค์ในการเดินทางท่องเที่ยวต่างประเทศ (Outbound) ของแต่ละประเทศ อาทิ พฤติกรรม ความชอบ ความสนใจที่ประเทศไทยมีความพร้อมของสินค้าและบริการทางการท่องเที่ยวรองรับ ปัจจัยด้านโครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวกที่เชื่อมโยงกับเรื่องการเดินทางท่องเที่ยว เส้นทางบินและการเข้าถึง

๕.๓.๖ ศึกษาอุปทาน (Supply Side) ด้านการท่องเที่ยวที่รองรับนักท่องเที่ยวกลุ่มคุณภาพสูง รวมทั้งศึกษาประเภทสินค้าทางการท่องเที่ยวที่เป็นที่ต้องการของนักท่องเที่ยว เพื่อนำมาวิเคราะห์กลยุทธ์รองรับนักท่องเที่ยวกลุ่มคุณภาพสูงที่ยังไม่เคยเดินทางมาประเทศไทย

๕.๓.๗ ศึกษาปัจจัยที่นักท่องเที่ยวกลุ่มคุณภาพสูงที่ยังไม่เคยเดินทางมาประเทศไทยใช้พิจารณาเลือกสถานที่ท่องเที่ยว รวมถึงวิเคราะห์ประเทศคู่แข่งที่มีลักษณะคล้ายคลึงกับประเทศไทยในด้านต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง

๖. การส่งมอบงานและการจ่ายเงินค่าจ้าง

ที่ปรึกษาโครงการฯ จะต้องดำเนินการตามสิ่งที่ระบุไว้ข้างต้น นับแต่วันเริ่มงานตามที่ได้ระบุในสัญญาจ้าง และต้องนำเสนอรายงานต่างๆ ดังนี้

๖.๑ ททท. จะจ่ายเงินค่าจ้างจำนวน ร้อยละ ๑๐ ของค่าจ้างทั้งสัญญา เมื่อที่ปรึกษาได้ส่งมอบรายงานเบื้องต้น (Inception Report) ประกอบด้วย แนวทางการศึกษา โครงร่างการสังเคราะห์และวิเคราะห์ข้อมูลจากเอกสาร แหล่งข้อมูล และตัวอย่างข้อมูลที่ที่ปรึกษาโครงการฯ จะต้องดำเนินการค้นคว้าเพิ่มเติม และกำหนดเวลาแสดงขั้นตอนในการทำงาน โดยรายงานเบื้องต้นให้นำเสนอ ททท. จำนวน ๓๐ ชุด ภายใน ๑ เดือน นับจากวันลงนามในสัญญาจ้าง

๖.๒ ททท. จะจ่ายเงินค่าจ้างจำนวน ร้อยละ ๑๐ ของค่าจ้างทั้งสัญญา เมื่อที่ปรึกษาได้ส่งมอบรายงานความก้าวหน้า (Progress Report) ประกอบด้วย ผลจากการสังเคราะห์และวิเคราะห์ข้อมูลจากเอกสารทั้งหมด เพื่อเสนอแนะประเด็นที่จะต้องมุ่งเน้นให้ความสำคัญในการสำรวจกลุ่มเป้าหมาย การนำเสนอตัวอย่างแบบสอบถาม แนวทางการแปลผล และวิเคราะห์ผล โดยรายงานความก้าวหน้าให้นำเสนอ ททท. จำนวน ๓๐ ชุด ภายใน ๒ เดือน นับจากวันลงนามในสัญญาจ้าง

๖.๓ ททท. จะจ่ายเงินค่าจ้างจำนวน ร้อยละ ๓๐ ของค่าจ้างทั้งสัญญา เมื่อที่ปรึกษาได้ส่งมอบรายงานขั้นกลาง (Interim Report) ประกอบด้วย ผลการสำรวจภาคสนามของนักท่องเที่ยว และแนวทางการนำเสนอ

ผลการศึกษาในขั้นตอนสุดท้าย โดยรายงานความก้าวหน้าให้นำเสนอ ททท. จำนวน ๓๐ ชุด ภายใน ๖ เดือน นับจากวันลงนามในสัญญาจ้าง

๖.๔ ททท. จะจ่ายเงินค่าจ้างจำนวน ร้อยละ ๓๐ ของค่าจ้างทั้งสัญญา เมื่อที่ปรึกษาได้ส่งมอบร่างรายงานขั้นสุดท้าย (Draft Final Report) ประกอบด้วย ผลการสังเคราะห์และวิเคราะห์ ตามประเด็นการศึกษาในขอบเขตการวิจัยทุกข้อที่กำหนดไว้ โดยร่างรายงานขั้นสุดท้าย ให้นำเสนอ ททท. จำนวน ๓๐ ชุด ภายใน ๗ เดือน นับจากวันลงนามในสัญญาจ้าง

๖.๕ ททท. จะจ่ายเงินค่าจ้างจำนวน ร้อยละ ๒๐ ของค่าจ้างทั้งสัญญา เมื่อที่ปรึกษาได้ส่งมอบรายงานขั้นสุดท้าย (Final Report) ประกอบด้วยเนื้อหาการศึกษาวิจัยที่สมบูรณ์ มีการปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของคณะกรรมการกำกับการศึกษา เรียบเรียงให้เข้าใจง่าย นำเสนอด้วย Infographic และจัดพิมพ์ ๔ สี โดยจัดทำเป็นรายงานการวิจัยพร้อมทั้งข้อมูลผลการศึกษาสำหรับผู้บริหาร (Executive Summary) และแผ่นซีดีรอม (CD-ROM) จำนวน ๑๐๐ ชุด โดยนำเสนอภายใน ๘ เดือน นับจากวันลงนามในสัญญาจ้าง

๗. ระยะเวลาดำเนินการ ๘ เดือน นับจากวันลงนามในสัญญาจ้าง

๘. หน่วยงานที่รับผิดชอบ กองวิจัยการตลาด ฝ่ายวางแผน การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย

๙. งบประมาณที่ใช้ในการดำเนินการ ๒๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท (ยี่สิบล้านบาทถ้วน) รวมภาษีมูลค่าเพิ่ม

๑๐. คุณสมบัติที่ปรึกษา

๑๐.๑ เป็นนิติบุคคลที่จดทะเบียนในประเทศไทย และมีอาชีพเป็นที่ปรึกษา

๑๐.๒ ไม่เป็นผู้ได้รับเอกสิทธิ์หรือความคุ้มกัน ซึ่งอาจปฏิเสธไม่ยอมขึ้นศาลไทย เว้นแต่รัฐบาลของผู้เสนอราคาได้มีคำสั่งให้สละสิทธิ์และความคุ้มกันเช่นนั้น

๑๐.๓ ไม่เป็นผู้ที่ถูกระบุชื่อไว้ในบัญชีรายชื่อผู้ทำงานของทางราชการและหน่วยงานอื่นของรัฐและได้แจ้งเวียนชื่อแล้ว หรือไม่เป็นผู้ที่ได้รับผลของการสั่งนิติบุคคลหรือบุคคลอื่นเป็นผู้ทำงานตามระเบียบของทางราชการ

๑๐.๔ ไม่เป็นบุคคลหรือนิติบุคคลที่ถูกระบุชื่อว่าเป็นคู่สัญญาที่ไม่ได้แสดงบัญชีรายรับรายจ่าย หรือแสดงบัญชีรายรับรายจ่ายไม่ถูกต้องครบถ้วนในสาระสำคัญตามประกาศคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการจัดทำและแสดงบัญชีรายการรับจ่ายของโครงการที่บุคคลหรือนิติบุคคลเป็นคู่สัญญากับหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. ๒๕๕๔ และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๔ หรือได้มีการปรับปรุงแก้ไขให้ถูกต้อง และมีการส่งเพิกถอนรายชื่อจากบัญชีดังกล่าวแล้ว

๑๐.๕ เป็นบุคคลหรือนิติบุคคลที่ได้ลงทะเบียนในระบบอิเล็กทรอนิกส์ของกรมบัญชีกลางที่เว็บไซต์ศูนย์ข้อมูลจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐ (e-Government Procurement : e-GP)

๑๐.๖ ที่ปรึกษาและคณะทำงานจะต้องเป็นผู้เชี่ยวชาญ มีประสบการณ์ด้านการตลาดและการท่องเที่ยว รวมถึงมีเทคโนโลยีในการประมวลผลที่รวดเร็ว รวมทั้งสามารถเข้าใจขอบเขตการศึกษาอย่างชัดเจน

๑๐.๗ ที่ปรึกษาต้องขึ้นทะเบียนเป็นสมาชิกของศูนย์ข้อมูลที่ปรึกษาไทย กระทรวงการคลัง

เงื่อนไขอื่นๆ

ที่ปรึกษาที่ได้รับการคัดเลือก และหากมีการทำสัญญาหรือข้อตกลงเป็นหนังสือซึ่งมีมูลค่าตั้งแต่ ๒,๐๐๐,๐๐๐ บาท (สองล้านบาท) ขึ้นไปกับการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย ให้รับจ่ายเงินผ่านบัญชีเงินฝากกระแสรายวัน เว้นแต่การรับจ่ายเงินแต่ละครั้งมีมูลค่าไม่เกินสามหมื่นบาท สามารถรับจ่ายเงินเป็นเงินสดได้ และให้จัดทำบัญชีแสดงรายรับรายจ่ายยื่นต่อกรมสรรพากร และปฏิบัติตามประกาศคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการจัดทำและแสดงบัญชีรายการรับจ่ายของโครงการที่บุคคลและนิติบุคคลเป็นคู่สัญญากับหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. ๒๕๕๔ และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๔